23. MÜMİNÛN SÛRESİ

Mekke döneminin sonlarında indirilmiştir. Adını, müminlerde bulunması gereken özelliklerin anlatıldığı ilk ayetlerden almıştır. I 18 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

- I. Müjdeler olsun: İnananlar, dünyada da âhirette de kesinlikle kurtuluşa ermişlerdir!
- 2. Onlar ki, namazlarında huşu içindedirler. Rablerinin huzurunda saygıyla secdeye kapanır, tam bir teslim iyet ve tevazu ile O'na boyun eğerler.

- 3. Onlar ki, boş ve yararsız her şeyden yüz çevirirler.
- 4. Onlar ki, hem kendilerini, hem de başkalarını arındırmak üzere, İslâm toplumunun sosyal güvencesi olan zekâtı bir kurum hâlinde yaşatma ve yaygınlaştırma görevini yerine getirir ve ayrıca, zekât verecek bir duruma gelmek için meşrû çerçevede çalışır, gayret gösterirler.
- 5. Onlar ki, —gerek kadın gerek erkek olsun—iffet ve namuslarını titizlikle korurlar.
- 6. Ancak, nikah sözleşmesi yoluyla sahip oldukları eşleri ya da erkeklerin, cariyelik sözleşmesi yoluyla sahip oldukları savaş esiri cariyeler hariç; çünkü onlar, hanımlarıyla veya cariyeleriyle olan ilişkilerinden dolayı asla kınanmazlar. Dolayısıyla, meşrû yollarla cinsel duyguları tatmin etmek kişiyi hiçbir zaman Allah'tan uzaklaştırmaz. Çünkü İslâm'da ru hbanlık yoktur.

- 7. Ama her kim de evlilik dışı veya sapıkça ilişkilere yönelerek Allah'ın çizdiği bu sınırları aşmaya kalkışırsa, işte onlar, sınırı aşmış olanlardır!
- 8. Ve o müminler ki, kendilerine gerek Allah'ın, gerekse insanların verdiği emânetleri en güzel şekild e korur, verdikleri sözü de mutlaka yerine getirirler.
- 9. Onlar ki, namazlarını mekanik hareketlere dönüştürmeden, okuduklarını anlayıp özümsemeye çalışarak vaktinde ve gereği gibi, dikkatle ve özenle, mümkün mertebe cemaatle birlikte kılarlar; beş vakit namazı hayatın merkezine yerleştirerek, onun temel öze llikleri ve ana görevini her türlü aşınmaya, pörsümeye karşı titizlikle korur ve böylece, Allah ile aralarındaki gönül bağını sürekli canlı tutmaya çalışırlar.
- 10. İşte onlar, en büyük zenginliğe vâris olacaklar,
  - II. Yani, muhteşem nîmetlerle b ezenmiş

Firdevs cennetlerine vâris olacak ve sonsuza dek orada yaşayacaklar.

- 12. Gerçekten Biz insanı, balçıktan süzülmüş bir özden yarattık.
- 13. Sonra onu, erkeğin sulbünden çıkıp, ana rahmi denilen sağlam ve güvenli bir yerde yerleşen bir insan tohumuna, nutfeye dönüştürdük.
- 14. Sonra o nutfeyi, kan pihtisina benzeyen ve rahmin duvarina yapışıp asılı duran döllenmiş bir yumurtaya dönüştürdük; derken bu döllenmiş yumurtayı, bir çiğnem et parçasına benzeyen bir cenine çevirdik; ardından da, bu et parçasından kemikler yarattık; sonra kemiklere sinir, kas, damar, et ve deri giydirdik ve sonunda onu, ilk hâlinden bambaşka özelliklere sahip, kon uşan, düşünen, hareket eden üstün bir varlık hâline getirdik.

İşte bakın; ne mübarek, ne yücedir, yatanların en güzeli, en iyisi olan Allah!

- 15. İşte ey insanlar, bütün bu nlardan sonra, mutlaka ölüp kabre gireceksiniz.
- **16. Ve Kıyâmet Gününde,** hesap vermek üzere **mutlaka diriltileceksiniz.**
- 17. Gerçekten Biz, üzerinizdeki uzay boşluğunda, iç içe geçmiş yedi kat sema şeklinde yedi yol yarattık! İşte görüyorsunuz, Biz, yaratma işinden ve yarattığımız varlıklardan asla habersiz değiliz!
- 18. Ayrıca, takdir ettiğimiz bir ölçüye göre gökten yağmur yağdırdık ve onun, yeryüzündeki göl, akarsu, yeraltı suları gibi d oğal depolarda birikmesini sağladık. Ve hiç kuşkusuz Biz, bütün su kaynaklarını kurutup giderme gücüne de sahibiz.
- 19. Biz o suyla, içerisinde yiyeceğiniz temel besin kaynağı olan nice meyvelerin bulunduğu hurmalıklar ve üzüm bağları yetiştiriyoruz.

- 20. Bir de, Sînâ Dağı çevresindeki ülkelerde, özellikle Akdeniz kıyılarında yetişen ve ürününden hem yağ, hem de yiyenlere lezzetli bir katık elde edilen zeytin ağacını da Biz yetiştiriyoruz.
- 21. Gerçek şu ki, sütlerini sağdığınız evcil hayvanların o mükemmel yaratılışında da sizin için ibret verici yönler var. Şöyle ki: Biz bu hayvanların karınlarında ürettiğimiz lezzet verici ve tertemiz sütten içiriyoruz size. Bu hayvanlarda, sizin için daha nice faydalar var; örneğin onların etinden yiyerek beslenirsiniz.
- 22. Ve gerek o hayvanlara, g erekse gemilere binerek ulaşımınızı sağlarsınız.

Bütün bu ayetleri anlayan, kabul eden veya inkar edenlerin sonlarına gelince:

23. Doğrusu Biz Nûh'u, halkına ilâhî mesajı duyuran bir elçi olarak göndermiştik. Nûh, "Ey halkım!" demişti, "Allah'a gönülden boyun

eğin ve yalnızca O'na kulluk edin! Zira sizin, O'ndan başka otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! Şu hâlde, dürüst ve erdemlice bir hayat yaşayarak kötülükten, günahtan sakınmaz mısınız?"

- 24. Bunun üzerine, halkı içerisindeki önde gelen kâfirler, içinde yaşadıkları, alışageldikleri bu hayatın sona ereceği endişesiyle halka seslenerek, "Buadam, sizin gibi ölümlü bir insandan başka bir şey değildir!" dediler, "Tek yapmak istediği, dînî duyguları siyasete alet ederek size karşı üstünlük sağlamak. Allah bize böyle bir mesaj ulaştırmak isteseydi, bir elçi veya kitap değil, herhâlde melekleri gönderirdi. Kaldı ki, geçmiş atalarımızdan böyle bir şey işitmedik biz! Nûh atalarımızdan daha mı iyi biliyor?"
- 25. "Tam aksine! O, aklını kaçırmış bir adamdan başka biri değil; onun için, aklı başına gelene kadar bir süre gözetim altında tutun onu!"

- 26. Derken Nûh, uzun ve meşakkatli bir mücâdelenin ardından, "Ey Rabb'im!" diye yalvardı, "Beni yalanlamal arına karşı sen yardım et bana!"
- 27. Bunun üzerine ona, "Ey Nûh!" diye seslendik, "Bizim kontrolümüz altında ve sana vahyettiğimiz bilgiler doğrultusunda, sizi büyük tufanda boğulmaktan kurtaracak büyük gemiyi inşâ et ve nihâyet tufan emrimiz gelip de gökten yağmurlar boşanmaya, yerden pınarlar fışkırarak sular coşup kaynamaya ba şlayınca, bulabildiğin her cins hayvandan birer çift alıp gemiye yükle. Ayrıca, bütün iman edenleri ve aileni gemiye bindir; ancak, boğulacaklarına dâir haklarında hüküm verilmiş olanlar haric. Onlar senin ailenden olsalar bile, gemiye binemeyecekler. Kâfirler safında yer alan bu zâlimler hakkında sakın yalvarma bana; çünkü onlarda, diğer kâfirlerle birlikte boğulacaklar!"
  - 28. Beraberindeki müminlerle birlikte

gemiye binince, "Bizi bu zâlim topluluktan kurtaran Allah'a şükürler olsun!" de.

- 29. Ve "Ey Rabb'im!" diye ya Ivar, "Beni bereketlerle dolu güvenli bir yurtta konuk eyle; doğrusu sen, konuklayanların en hayırlısısın."
- **30.** Gerçekten bunda, ilâhî yasalar hakkında önemli ipuçları veren nice ibretler, işâretler ve deliller var ve elbette biz, verdiğimiz nîmet ve belâlarla insanları sınavdan geçirmekteyiz.
- 31. Derken onların ardından, yeni bir nesil meydana getirdik.
- 32. Ve onlara da, kendi içleri nden bir elçi gönderdik: "Allah'a gönülden boyun eğin ve yalnızca O'na kulluk edin! Zira sizin, O'ndan b a ş k a otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! Şu hâlde, dürüst ve erdemlice bir hayat yaşayarak kötülükten, günahtan sakınmayacak mısınız?"

- 33. Bunun üzerine, yine halkı içerisinden, âhiretteki o büyük buluşmayı yalanlayan ve imtihân amacıyla kendilerine bu dünyada geçici olarak bahşettiğimiz refah ve zenginlikle şımarıp azgınlaşan kâfirler, "Ey halkımız!" dediler, "Gördüğünüz gibi, Peygamber olduğunu iddia eden bu adam, sizin gibi yiyip içmeye muhtaç fâni bir insandan başka bir şey değil. Allah elçi göndermek isteseydi, olağanüstü güçlere sahip bir melek gönderemez miydi?
- 34. Eğer kendiniz gibi âciz ve ölümlü bir insana itaat edecek olursanız, bilin ki, sonunda kaybeden mutlaka siz olacaksınız!
- 35. Bu adam size, öldükten ve de toza toprağa karışıp kemik yığınına dönüştükten sonra yeniden diriltileceğinizi mi vaad ediyor?
- 36. İmkânsız, bu size vaad edilen gerçekten imkânsız!

- 37. Çünkübu dünyada yaşadığımız hayattan başka bir hayat yoktur; bir nesil ölüp gider, ardından yeni bir nesil gelir; yani sadece bir kere ölür, bir kere yaşarız, fakat asla yeniden diriltilecek değiliz!
- 38. Bu adam, uydurduğu yalanları Allah'a yakıştıran bir yalancıdan başka bir şey değil; bu yüzden biz, ona kesinlikle inanmıyoruz!"
- 39. Derken Elçi, uzun ve meşakkatli bir mücâdelenin ardından, "Ey Rabb'im!" diye yalvardı, "Beni yalanlamal arına karşı Sen yardım et bana!"
- **40.** Bunun üzerine Allah, "Pek yakında, hepsi yaptığına pişman olacak!" dedi.
- 41. Ve çok geçmeden, gerçekten de, kulakları sağır edici o korkunç çığlık ansızın çarpıverdi onları ve böylece, hepsini selin sürükleyip kıyıya attığı kokuşmuş bir çer. çöp yığınına dönüştürdük!

Evet, rahmetimden uzak olsun, o zalim topluluk!

- **42. Ve onların ardından, yeni nesiller** ve yeni medeniyetler **meydana getirdik.** Ve zamanı gelince, onları da tarih sahnesinden sildik. Çünkü ilâhî yasalara göre:
- **43.** Helâk edilme vakti gelen **bir toplum, ecelini ne** bir an **öne alabilir, ne de** bir an **geciktirebilir.**
- 44. Ve daha sonraki çağlarda, birbiri ardınca elçilerimizi gönderdik; ne zaman bir topluma kendilerini kurtuluşa iletecek elçileri gelse, derhal onu yalanlıyorlardı. Böylece, Biz de hepsini arka arkaya helâk ettik ve onları, tarihin karanlıklarına gömülmüş birer efsaneye dönüştürdük!

Evet, rahmetimden uzak olsun, o imansız topluluk!

Ve aradan yıllar geçti; zamanla inkârcılık, yeniden

ortaya çıktı. İşte, insanlık tarihinin bir başka ibret verici sayfası:

- **45. Sonra da, Mûsâ ile kardeşi Hârûn'u** yol gösterici **ayet lerimizle ve** dev bir yılana dönüşen asâ gibi **apaçık bir mûcizeyle**;
- 46. Firavun ve kurmaylarına gönde rdik. Fakat onlar, Allah'a kulluk etmeyi kendilerine yediremeyerek Mûsâ'ya karşı büyüklük tasladılar; zaten onlar, oldum olası küstahça kibirlenen zorba bir toplum idiler.
- 47. İşte bu yüzden, "Bizim gibi ölümlü birer insan olan şu iki adama mı iman edecekmişiz?" dediler, "Hem de, soyda şları bize kölelik edip dururken?"
- 48. Böylece, bu iki elçiyi yalanlamaya kalkıştılar fakat sonunda, helâk olup gittiler.
- **49.** Daha sonra, İsrail Oğulları **doğru yolu öğrenip izlesinler diye Mûsâ'ya** Tevrat adındaki **Kitabı verdik.**

50. Ve ayrıca, küçücük bir çocukken İsa'yı ve annesi Meryem'i de sınırsız kudret ve merhametimizi gözler önüne seren birer mûcize kıldık ve her ikisini de zâlimlerden korumak üzere, gözlerden uzak bir yerde, pınarların kaynadığı, oturmaya elverişli yemyeşil ve bir yaylada barındırdık.

İşte ey insan; gördüğün gibi, bütün Peygamberler hep aynı gerçeği dile getirmiş, aynı mesajı sunmuşlardı. Çünkü biz, hepsine aynı şekilde seslenmiştik:

- 51. "Ey Peygamberler! Bu dünyada size bahşedilen temiz ve helâl yiyeceklerden yiyin için ve dâimâ iyilik yapın; hiç kuşku yok ki Ben, yaptığınız her şeyi bilmekteyim."
- **52.** Ey insanlar! İşte sizin birer ferdi olmakla yükümlü olduğunuz milletiniz, yukarıdan beri anlatılan Peygamberlerin temsil ettiği ve aynı Allah'a, aynı kitaplara, aynı Peygamberlere inanan ve tevhid inancı etrafında kenetlenen bu biricik

millettir ve Ben de sizin Rabb'inizim; öyleyse, benden gelen ilkeler doğrultusunda hayata yön verin; dürüst ve erde mlice bir hayat sürerek, kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakının!

- 53. Ama gel gör ki, bu Peygamberlerin izinden gittiğini iddia edenler, zamanla tevhidin özünden ayrıldılar ve korkunç bir taassubun pençesine düşerek, aralarındaki bu birliği parçalayıp, Yahudilik, Hıristiyanlık gibi ayrı isimler altında birbirlerine düşman gruplara ayrıldılar! Öyle ki, her grup, kendi kültürü, örf ve âdetleri, hurâfeleri ve dogmalarıyla yoğurup şekillendirdiği öğretinin mutlak hakîkat olduğunu iddia ederek, kendi elindeki "dini" ile övünür hâle geldi.
- **54. O hâlde,** ey Müslüman! Sen şimdilik, bütün Peygamberlere ve kitaplara iman edecekleri, ya da belâlarını bulacakları **bir vakte kadar,** gömüldükleri cehâlet ve **taassuplarıyla baş başa bırak onları.** Çünkü onlara, tövbe edip hakka yönelmeleri için birazcık mühlet verilecektir:

- 55. Yoksa bu zâlimler, kendilerine bolca mal ve evlat vermekle,
- 56. Onlara lütufta bulunduğumuzu mu sanıyorlar? Hayır, tam aksine! Fakat onlar, bunun farkında değiller! Çünkü ilâhî lütfa, ancak şu özelliklere sahip olanlar kavuşabilir:
- 57. Onlar, Rablerine yürekten bir saygı ve derin bir duyarlıkla bağlananlardır.
- **58.** Onlar, Rablerinin bütün ayetlerine yürekten inananlardır.
- **59. Onlar,** hiç kimseyi ve hiçbir şeyi **Rab'lerine ortak koşmayanlardır.**
- 60. Onlar, Rablerinin huzuruna çıkacakları korkusuyla yürekleri titreyerek, Allah yolunda yoksullara, muhtaçlara vermeleri gerekeni verenlerdir.
- 61. İşte onlardır, iyilik yapma konusunda birbirleriyle yarışanlar ve bu yarışta en öne

geçenler! Oysa, yarışta geri kalan insanlara da aynı imkân ve kabiliyetleri vermiştik. Öyle ya:

- 62. Biz hiç kimseye, gücünün yetmey eceği bir görev vermeyiz. Çünkü katımızda, yalnızca gerçeği dile getiren bir kitap var. Dolayısıyla, hiç kimseye zerre kadar haksızlık edilmeyecektir.
- 63. Gerçek şu ki, onların gönülleri bu Kur'ana karşı umursamaz bir tavır içindedir. Bu yüzden ısrarla haktan yüz çeviriyorlar. İşledikleri günah sadece bu mu? Hayır! Onların bunun dışında, sürekli yaptıkları haksızlık, sömürü, fâizcilik, cinsel sapıklık gibi daha başka işleri de var. Peki bu gidiş ebediyen sürüp gidecek mi? Hayır:
- 64. Nihâyet Biz, kendilerine bahşedilen nîmetlerle şımarıp azgınlaşan bu insanları son nefeslerinde çetin bir azapla yakalayınca; işte o zaman, hemen feryât edip yalvarmaya başlayacaklar. Fakat son pişmanlık

fayda vermeyecek; onlara denilecek ki:

- **65. "Bugün** boşuna **yalvarıp yakarmayın;** çün kü **Bizim tarafımızdan** hiçbir şekilde **yardım göremeyeceksiniz!"**
- 66. "Çünkü size vaktiyle ayet lerimiz okunduğunda, onlardan inatla yüz çeviriyordunuz."
- **67.** "Hem de, size bahşettiğim **bu** servet ve zenginlik **ile şımarıp kibirlenerek**, müminlere karşı gece gündüz **hâince plânlar kuruyordunuz!**"

Evet; onları bu korkunç son beklerken, hâlâ Kur'an'ı inkâr mı edecekler?

68. Peki onlar, yani Yahudiler ve Hıri stiyanlar başta olmak üzere, Son Elçiyi inkâr edenler, bu ilâhî kelâm üzerinde hiç mi düşünmediler; yoksa geçmişte yaşayan atalarına gelmeyen ve önceki kutsal kitaplarla çelişen türedi bir vahiy mi geldi onlara ki, böylesine inatla yüz

çeviriyorlar?

- 69. Yâhut ellerindeki kutsal kitaplarda geleceği müjdelenen Peygamberlerini tanıyamadılar mı ki, onu inkâr ediyorlar?
- 70. Yoksa onlar, Kur'an gibi eşsiz bir kitabı okuyan bu Peygamberin cinlenmiş bir deli olduğunu mu iddia ediyorlar? Yok yok, aslında kendileri de gâyet iyi biliyor ki, Muhammed onlara gerçeğin ta kendisini getirmiştir fakat ne var ki, gerçek onların çoğunun işine gelmez! Peki, onların işine gelmiyor diye, gerçeği onlara mı uydurac ağız? Asla!
- 71. Eğer hak, onların arzu ve hevesl erine uysaydı ve varlık kanunları onların emelleri doğrultusunda şekillenmiş olsaydı; bütün gökler, yeryüzü ve içindek il e r tamamen yozlaşarak bozulur giderdi! Hayır; hak, bâtılın peşinden gitmez! Bu yüzden Biz onlara, mükemmel bir toplum oluşturabilmek için ihtiyaç

duydukları her türlü hikmet, öğüt, uyarı ve ibret derslerini içerisinde barındıran, muhteşem bir kitap gönderdik. Fakat onlar, kendilerine onur, itibar ve yücelik kazandıracak olan bu uyarıcı kitaptan yüz çeviriyorlar.

- 72. Yoksa ey Muhammed, sen onlardan dünyalık bir menfaat mi istiyorsun ki, senin Peygamberliğin hakkında kuşkuya kapılıyorlar? Eğer bir karşılık beklenec ekse, Rabb'inin bahşedeceği mükâfât, başkalarının vereceği her şeyden daha hayırlıdır; çünkü O, rızık verenlerin en iyisidir.
- 73. Ve emîn ol ki, ey Muhammed! Elbette sen, onları dosdoğru bir yola çağırıyorsun.
- 74. Ne var ki, âhirete inanmayan bu insanlar, bu bakış açılarının doğal sonucu olarak, ister istemez doğru yoldan sapıyorlar. Bu yüzden de, başlarından belâlar eksik olmayacaktır:
- 75. Ne zaman onlara acıyıp başlarındaki sıkıntıyı kaldıracak olsak, derhal önceki

azgınlıklarına dalıp giderler.

- 76. Oysa Biz onları, zaman zaman kıtlık, hastalık, savaş gibi azaplarla sarsıp cezalandırmıştık, fakat onlar yine de Rablerine boyun eğmeye yana şmamış, hattâ azâbın kaldırılması için O'na el açıp yalvarmaya bile tenezzül etmemişlerdi.
- 77. Ama üzerlerine çetin bir azâbın kapısını açtık mı, işte o zaman âcizliklerini anlayıp bütün ümitlerini yitiriverirler! Fakat iş işten geçmiş olur. O hâlde, ey insanlar, yol yakınken, gelin Rabb'inizin çağrısına kulak verin:
- 78. O Allah ki, size hakîkatin sesini duyan kulaklar, gerçekleri gören gözler ve araştıran, düşünen ve hisseden gönüller bahşetti fakat bunca nîmetlere karşılık, siz ne kadar da az şükrediyorsunuz!
- 79. O Allah ki, sizi topraktan yaratıp yeryüzüne yaydı fakat gün gelecek yine toprağa döneceksiniz ve mahşer gününde,

yaptıklarınızın hesabını vermek üzere mutlaka O'nun huzurunda toplanacaksınız.

- 80. O Allah ki, hem yaşatır, hem öld ürür; nitekim, geceyle gündüzün mükemmel bir sistem uyarınca, hiç şaşmadan birbiri ardınca gelmesi O'nun sınırsız kudret ve sanatının eseridir; hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?
- **81. Ama onlar, tıpkı** kendilerinden **önceki** kâfir**lerin söylediklerini tekrar ederek:**
- 82. "Ne yani, biz ölüp de bir toprak ve kemik yığınına dönüştükten sonra mı yeniden diriltilecekmişiz?" diyor ve ekliyorlar:
- 83. "Sadece bize değil, bizden önceki atalarımıza da böyle tehditler savrulmuştu; demek ki bunlar, öncekilerin efsaneleri nden başka bir şey değil!"
- 84. Ey Müslüman, bu câhillere sor: "Bütün yeryüzü ve orada var olan her şey kimindir;

haydi cevap verin bakalım, eğer biliyorsanız!"

- 85. İster istemez hakîkati itiraf ederek, "Allah'ındır!" diyecekler. O zaman onlar a de ki: "O hâlde, Allah'ın sınırsız kudret ve yüceliğini düşünüp öğüt almaz mısınız?"
- 86. Yine sor onlara: "Kimdir yedi kat göğün Rabb'i ve kimdir, kâinâta hükm ed e n yüce saltanat ve hükümranlığın sahibi?"
- 87. Yine ister istemez "Allah'tır!" diyecekler; sen de onlara de ki: "Öyleyse, artık sahte ilâhları reddetmenin ve bir tek Allah'a kulluk ederek cehennem ateşind e n korunmanın zamanı gelmedi mi?"
- 88. Yine onlara sor: "Kimdir, tüm evrenin hükümranlığını elinde tutan ve her şeyi koruyup kollayan, fakat kendisi koru nmaya muhtaç olmayan yüce kudret; haydi cevap verin bakalım, eğer biliyorsanız!"
  - 89. Yine tereddütsüz, "Allah'tır!" diyecekler.

Sen de onlara de ki: "O hâlde, nasıl oluyor da, inkârcıların süslü propagandalarına kanıp göz göre göre aldatılıyorsunuz?"

- 90. İşte Biz, onlara apaçık gerçeği bildirdik fakat onlar, yine de Allah hakkında pervasızca yalan söylüyorlar:
- 91. Oysa Allah asla çocuk edinmemiştir ve O'ndan başka bir ilâh da yoktur; öyle olsaydı, her ilâh kendi yarattığına sahi plenir ve her biri, diğerine üstünlük sağlamaya çalışırdı. Allah'tan başka ilahlar olsaydı, onlardan her biri kendi dışındaki ilahlara hükmetmek için savaşacak, böylece evrende korkunç bir düzensizlik ve kargaşa egemen olacaktı. Oysa gördüğünüz gibi, kainat mükemmel bir düzen ve uyum içinde varlığını sürdürmektedir. Bu da gösteriyor ki, evreni idare eden bir tek ilah vardır, o da sonsuz ilim, kudret, hikmet, merhamet, adalet... sahibi olan Allah'tır! Demek ki Allah, onların uydurduğu acziyet ve noksanlık ifâde eden niteliklerden uzaktır, yüc edir! O hâlde

yalnızca O'na kulluk ve itaat etmeli, O'nun hükümlerine boyun eğmelisiniz.

92. O Allah ki, yaratılmışların algılama sınırları ötesinde bir âlem olan gayb'ı da bilir, akıl ve duyularla kavranabilen şehâdet âlemini de. Evet, Allah onların ilâhlık pâyesi vererek kendisine ortak koştukları her şeyin üzerinde ve ötesindedir, çok yücedir!

Bütün bu uyarı ve delillere rağmen, hâlâ inkârcılıkta ısrar ederlerse:

- 93. Ey Müslüman! O zaman Rabb'ine el açıp yalvararak de ki: "Ey Rabb'im, o nlara vaadedilen azâbın gerçekleştiğini bana mutlaka göstereceksen eğer,
- 94. Beni bu zâlim toplum içinde bırakma, yâ Rab!"
- 95. Elbette Bizim, onlara vaadettiğimiz şeyleri sana göstermeye gücümüz yeter!

- **96. Sen kötülüğü** kötülükle değil, ortaya koyduğun iyiliklerle, **en güzel şekilde gider.** Hiç merak etme, **Biz onların** müminleri incitmek için **neler söylediklerini çok iyi biliyoruz** ve cezasını da Biz vereceğiz.
- 97. O hâlde, ey Müslüman, sakın tahriklere kapılıp kaba ve kırıcı davranışlar gösterme! Kur'an ile henüz tanışmamış insanlarla sizi birbirinize düşürme plânları yapan insan ve cin şeytanlarının oyununa gelme! Bunun için de ki: "Ey Rabb'im, şeytanların kışkırtmalarına karşı sana sığınırım!"
- 98. "Ve onların aramıza sızmasından ve çevremde bulunmasından yine sana sığınırım, ey Rabb'im!"
- 99. Âhireti inkâr edenler, ne k adar lüks ve refah içinde yaşarlarsa yaşasınlar, eni nde sonunda ölüm meleğiyle karşı karşıya gelecekler. Nihâyet, onlardan birine ölüm gelip çattı mı, "Ey Rabb'im!" diye feryat edecek, "Ne olur bana

bir fırsat daha ver de, beni hayata geri çevir!"

100. "Ki, bugüne kadar hep ihmalkârlık ettiğim ve "Nasıl olsa yarın yaparım!" diye ertelediğim konularda, Senin emrine uygun olarak iyilikler yapayım da hatâlarımı telâfî edeyim!"

Hayır, öyle şey olmaz! Bu beklenti, onun ağzından çıkan boş ve anlamsız bir sözden başka bir şey değildir! Çünkü ona zaten yeterince süre verilmişti. O hâlde, insanlar bir daha asla dünyaya geri dönemeyecekler. Çünkü, onlarla hayat arasında, yeniden diriltilecekleri Güne kadar dünyaya dönmelerine izin vermeyen bir engel vardır!

101. V e nihâyet, yeniden diriliş için Sura üflenince, mezarlarından fırlayıp huzurumuza gelecekler; işte o zaman, aralarındaki bütün soy sop bağlantıları kesilecek ve herkes kendi derdiyle meşgul olduğundan, hiçbiri diğerine bir şey soramayacak, kimsenin kimseye zerre

kadar yardımı dokunmayacak**tır.** Böylece, büyük mahkeme kurulacak ve bütün iyilikler, kötülükler bir bir ortaya dökülecektir:

- 102. Kimin iyilikleri adâlet terazisinde ağır basarsa, işte onlar, kesinlikle kurtuluşa ereceklerdir.
- 103. Ve kimin iyilikleri de, hafif gelirse, işte onlar, kendilerine en büyük kötülüğü yapan ve sonsuza dek cehenneme mahkûm edilen kimseler olacaklardır. Ve öyle amansız bir ateşe girecekler ki:
- 104. Alevler yüzlerini yalayıp kavur acak ve orada, dudakları parçalanıp döküldüğü için, sırıtan dişleriyle alevler arasında öylece somurtup kalacaklar. Ve Allah tarafından, ateşten daha acı bir azar işitecekler:
- 105. "Ey zâlimler! Bu azâbı önceden haber veren uyarıcı ve yol gösterici ayetlerim size vaktiyle okunup ulaştırılmamış mıydı? Ve siz de onları küstahça yalanlayıp durmamış

- mıydınız?" Bunun üzerine, utanç ve pişma nlık içinde:
- 106. "Ey Rabb'imiz!" diyecekler, "Biz azgınlığımızın, taşkınlığımızın kurbanı olduk; bu yüzden doğru yoldan saptık!"
- 107. "Ey Rabb'imiz, lütfen çıkar bizi buradan; Sana söz veriyoruz, bir daha o kötülüklere dönersek namerdiz!"
- 108. Bunun üzerine Allah, "Zillet içinde kalın ve susun!" diyecek, "Bana boşuna yalvarıp durmayın!
- 109. Çünkü vaktiyle, kullarım arasından bir grup inanmış insan, "Ey Rabb'imiz! Biz sana iman ettik, öyleyse bizim günahlarımızı bağışla ve bize merhamet eyle; hiç kuşkusuz Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın!" diye yalvarırlardı da;
- IIO. "Siz onlarla hep alay ederdiniz.Onlara yaptığınız baskı ve işkenceler yüzünden

kalpleriniz katılaştı. Bu durum, sonunda size Beni anmayı büsbütün unutturd u. Öyle ki, onların bu gıpta edilecek durumuna gülüyor, onlarla dalga geçip duruyordunuz!"

- III. "Ama Ben, vaktiyle hor ve hakir gördüğünüz bu insanları, sizin alay ve işkencelerinize sabırla göğüs gerdikleri için bugün ödüllendiriyorum: İşte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir!"
- I I 2. Sonra Allah, uğrunda A llah'a isyan ettikleri dünya hayatının ne kadar değersiz olduğunu onlara göstermek üzere cehennemdekilere soracak: "Söyleyin bakalım, sizce yeryüzünde kaç yıl kaldınız?"
- II3. Onlar da, "Olsa olsa bir gün, hattâ bir günden de az. Fakat emîn değiliz, bunu hesaplayabilecek olanlara sor yâ Rab, çünkü bizim aklımız başımızdan gitmiş durumda!" diye cevap verecekler.
  - II4. Bunun üzerine Allah, "Doğrususiz,

- yeryüzünde çok az bir süre kaldınız!" diyecek, "Dünya hayatının âhirete oranla ne kadar değersiz olduğunu bir bilseydiniz!"
- 115. "Bundan başka bir şey mi bekliyordunuz? Yoksa sizi hiçbir hikmet ve amaç gözetmeden, boş ve anlamsız bir oyun ve eğlence olsun diye yarattığımızı ve yaptıklarınızın hesabını vermek üzere, günün birinde huzurumuza çıkarılmayacağınızı mı sanıyord unuz?" Hayır, Allah boş ve anlamsız bir iş yapmaz:
- II6. Çünkü Allah, yüceler yücesidir; hükmüne karşı konulamayan gerçek hükümdardır; doğrunun, gerçeğin, hakkın ve hakîkatin ta kendisidir; O'ndan başka ilâh yoktur; yüce saltanat ve hükümranlığın sahibi O'dur! O hâlde:
- II7. Her kim ki, hakkında hiçbir delile sahip olmadığı hâlde, Allah'ın yanı sıra bir başka tanrıya daha yalvarıp yakarırsa, Kıyâmet Günü Rabb'inin katında bunun

hesabını mutlaka verecektir! Gerçek şu ki, kâfirler asla kurtuluşa eremeyecekler!

118. Ey Müslüman! Tüm benliğinle Rabb'ine yönelerek de ki: "Ey Rabb'im, günahlarımı bağışla, bana merhamet eyle. Doğrusu Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın!"